

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 822

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 20 decembrie 2001

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	
36.	— Hotărâre privind adoptarea Strategiei de securitate națională a României	1-8

HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

HOTĂRĂRE

privind adoptarea Strategiei de securitate națională a României

Având în vedere mesajul și solicitarea Președintelui României, adresate celor două Camere ale Parlamentului, pentru a adopta Strategia de securitate națională a României,

în temeiul prevederilor art. 62 alin. (2) lit. a) din Constituția României, ale art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 52/1998 privind planificarea apărării naționale a României, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 63/2000, republicată, și ale art. 1 pct. 1 și 27 din Regulamentul ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se adoptă Strategia de securitate națională a României, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 18 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 18 decembrie 2001.
Nr. 36.

STRATEGIA de securitate națională a României

Garantarea democrației și a libertăților fundamentale, dezvoltare economică și socială susținută și durabilă,
aderare la NATO și integrare în Uniunea Europeană

— București, noiembrie 2001 —

Introducere

Legea română care instituie obligativitatea elaborării Strategiei de securitate națională a României definește prezenta reglementare ca fiind „documentul de bază care fundamentează planificarea apărării la nivel național”, strategia constituind astfel expresia politică de referință a atributelor fundamentale ale statului român în acest domeniu.

Pentru a fundamenta în mod unitar și coerent acțiunile sectoriale și reglementările specifice ale instituțiilor statului de drept și factorilor constituționali de putere care au responsabilități în realizarea, protejarea și afirmarea intereselor fundamentale ale României, strategia sintetizează obiective, precizează definiții și corelează direcții de acțiune pentru toate componentele implicate în asigurarea securității țării.

O asemenea structură a Strategiei de securitate națională a României a fost stabilită în aceeași lege privind planificarea apărării naționale a României și cuprinde, în ordine:

1. definirea intereselor naționale de securitate;
2. precizarea obiectivelor care conduc la protejarea și afirmarea acestor interese;
3. evaluarea mediului internațional de securitate;
4. identificarea factorilor de risc din mediul intern și internațional;
5. direcțiile de acțiune și principalele mijloace pentru asigurarea securității naționale a României.

Elaborată, așadar, în strictă conformitate cu prevederile existente ale legii în materie, prezenta Strategie de securitate națională a României asigură în mod necesar continuitatea conferită de lege în abordarea succesivă de către documentele similare precedente a problematicii securității statului român. S-a valorificat astfel experiența acumulată în ultimii ani, asigurându-se totodată și coerența necesară cu programele specifice adoptate anterior, pentru integrarea României în Alianța Nord-Atlantică și în Uniunea Europeană.

În același timp actuala Strategie de securitate națională a României este profund marcată de actualitate, de realitățile din societatea românească și din lume, precum și de perspectivele previzibile pe termen scurt și mediu ale vieții interne și internaționale.

În acest sens noutatea Strategiei de securitate națională a României o reprezintă deschiderea mai largă a acestei problematice și abordarea mai cuprinzătoare a conceptului de securitate națională, în condițiile creșterii complexității și diversității aspectelor care au căpătat relevanță pentru acest domeniu.

Analizele instituționale și de specialitate care au fundamentat elaborarea strategiei au condus la concluzia că o asemenea abordare înnoită, novatoare a problematicei securității este o chestiune și de necesitate, și de posibilitate.

a) **Sub aspectul necesității** unei noi abordări se constată că dinamica fenomenelor din realitatea economică și socială a țării, precum și mutațiile, adesea neașteptate, care se produc în lume impun strategiei proprii de securitate cerința unei mai mari capacități de percepție, evaluare și abordare a tuturor acestor fenomene și mutații, astfel încât răspunsurile și reacțiile sistemului național de securitate să fie întotdeauna adecvate realităților și totodată în permanență subordonate intereselor fundamentale ale țării.

Pe plan intern starea de securitate a României de azi este caracterizată încă de suficiente vulnerabilități, în mai toate domeniile de manifestare ale mediului economic și social, precum și ale mediului natural de existență a societății românești. Această situație s-a produs ca urmare a presiunii cumulative, în timp, a unor factori multipli — politici, economici, financiari, sociali, culturali, biologici, religioși, demografici, militari și de altă natură — care au influențat climatul de siguranță a statului și cetățenilor, conducând la fragilizarea suportului moral, material, precum și a celui de valori spirituale, pe care se întemeiază civilizația identității noastre naționale.

Pe plan internațional lumea traversează o situație fără precedent, fiind profund marcată de acțiunile iraționale ale unor forțe ce promovează terorismul ca mijloc de divizare a comunității internaționale și de slăbire a stabilității mondiale în general. Caracterul global al luptei împotriva terorismului a devenit componenta necesară, dar neașteptată și cel mai puțin dorită, a fenomenului globalizării, constituind deja un imperativ de luptă și atitudine al tuturor democrațiilor, cărui statul român i se asociază fără nici o ezitare.

Lărgirea spectrului de riscuri neconvenționale, diversificarea tipologiei crizelor și conflictelor generează provocări multiple, care necesită reacții multidirecționale, bazate pe mobilitate, diversitate, coerență și complementaritate, atât în spațiul intern, cât și în cel internațional.

b) Abordarea mai largă a problematicei securității a devenit și posibilă în condițiile actuale, prin identificarea unor noi resurse interne de securitate, care au rezultat din corelarea mai atentă și punerea în valoare a tuturor dimensiunilor — politică, economică, financiară, militară, civică, socială, ecologică — ale stării de securitate și siguranță națională.

Prin urmare, pe lângă elementele de continuitate și cele oarecum tradiționale ale domeniului, caracteristica noii Strategii de securitate națională a României constă în faptul că România nu mai abordează modelul propriu de securitate printr-o viziune strict tehnicistă a problematicei securității, cu un conținut schematic, care să includă o organizare rigidă și o atitudine ermetică a instituțiilor și competențelor în acest domeniu. Răspunderea fundamentală pentru securitatea țării o poartă, desigur, Președintele țării, Parlamentul, Guvernul, celelalte instituții ale statului — potrivit prerogativelor constituționale ale fiecăreia. Dar complexitatea aspectelor ce influențează acest domeniu impune ca, în sistemul securității naționale — care reprezintă instrumentul prin care se operaționalizează Strategia de securitate națională a României — să fie atrase structuri civice, neguvernamentale, academice și comerciale, care dețin tehnologii și informații conexe cu securitatea națională și care pot contribui la formarea și echilibrul mediului intern — economic, social, civil și militar.

Această concepție se va regăsi în modul de reglementare specifică a diferitelor domenii economico-sociale, în maniera de gestionare a resurselor publice destinate securității, în creșterea gradului de cooperare instituțională și de coordonare a eforturilor în direcția solidarizării sociale și naționale. În acest fel comunitatea românească, în ansamblul ei, și toți cetățenii țării nu numai că vor avea asigurat dreptul de a beneficia de protecție sub multiple planuri, dar vor căpăta, deopotrivă, posibilitatea și obligația de a participa la asigurarea acesteia.

Reconfigurarea relațiilor dintre componentele specifice ale securității, precum și înțelegerea proceselor din sfera securității mondiale și europene obligă statul român să își readapteze strategia proprie la evoluțiile mediului de securitate, integrând-o într-o viziune sistemică mai largă, pentru a-și spori capabilitatea de contracarare a riscurilor și amenințărilor ce pot afecta interesele României.

★

Sistemul securității naționale se definește prin ansamblul mijloacelor, reglementărilor și instituțiilor statului român, care au rolul de a realiza, a proteja și a afirma interesele fundamentale ale României.

Strategia reprezintă documentul de bază care definește aceste interese, precum și obiectivele pentru realizarea lor, fiind expresia politică și de reglementare cea mai înaltă a statului român și totodată instrumentul de fundamentare și orientare a acțiunilor din întregul sistem al securității naționale.

Strategia are un orizont de evaluare pe termen mediu, cuprinzând elementele predictibile — în momentul de față — care influențează realizarea obiectivelor de securitate națională a României.

1. Interesele naționale de securitate ale României

Interesele naționale de securitate ale României sunt acele stări și procese, bazate pe valorile asumate și promovate de societatea românească, prin care se asigură prosperitatea, protecția și securitatea membrilor ei, stabilitatea și continuitatea statului.

Edificarea unei României democratice, stabilă politic și prosperă economic și social, capabilă să participe eficient la dinamica vieții internaționale, impune ca, în deplină concordanță cu evoluția proceselor de integrare europeană și euroatlantică, să fie afirmate, realizate și protejate următoarele interese naționale:

- menținerea integrității, unității, suveranității și independenței statului român;
 - garantarea drepturilor și libertăților democratice fundamentale, asigurarea bunăstării, siguranței și protecției cetățenilor României;
 - dezvoltarea economică și socială a țării, în pas cu dezvoltarea contemporană. Reducerea susținută a marilor decalaje care despart România de țările dezvoltate europene;
 - realizarea condițiilor pentru integrarea României ca membru al NATO și UE România trebuie să devină componentă, cu obligații și drepturi depline, a celor două organizații, singurele în măsură să îi garanteze un statut de independență și suveranitate și să îi permită o dezvoltare economică, politică și socială similară țărilor democratice;
 - afirmarea identității naționale și promovarea acesteia ca parte a comunității de valori democratice; valorificarea și dezvoltarea patrimoniului cultural național și a capacității de creație a poporului român;
 - protecția mediului înconjurător, a resurselor naturale, a calității factorilor de mediu, la nivelul standardelor internaționale.
- În apărarea și promovarea intereselor sale naționale România va respecta principiile dreptului internațional, va dezvolta spiritul de dialog și cooperare cu toate organizațiile internaționale și statele interesate în realizarea stabilității și securității.

2. Obiectivele politicii de securitate națională

Obiectivele de securitate națională a României stabilesc orientarea efectivă și reprezintă repererele de bază ale acțiunii practice, sectoriale, a diferitelor instituții ale statului, astfel încât îndeplinirea lor coerentă, corelată și interdependentă să garanteze și să conducă la realizarea și afirmarea intereselor fundamentale ale țării.

Strategia de securitate națională a României fixează următoarele obiective:

- păstrarea independenței, suveranității, unității și integrității teritoriale a statului român, în condițiile specifice ale aderării la NATO și integrării țării în Uniunea Europeană;
- garantarea ordinii constituționale, consolidarea statului de drept și a mecanismelor democratice de funcționare a societății românești, prin: asigurarea libertăților democratice ale cetățenilor, a drepturilor și îndatoririlor constituționale, a egalității șanselor; perfecționarea sistemului politic și dezvoltarea modalităților de realizare a solidarității sociale; aprofundarea reformei în justiție; întărirea autorității instituțiilor statului, consolidarea mecanismelor de respectare și aplicare a legii;
- relansarea economiei naționale, combaterea sărăciei și a șomajului; perfecționarea mecanismelor economiei de piață și a disciplinei financiare;
- dezvoltarea societății civile și a clasei de mijloc;
- asigurarea stabilității sistemului financiar-bancar și a echilibrului social;
- modernizarea instituțiilor de apărare a ordinii publice; garantarea siguranței cetățeanului;
- optimizarea capacității de apărare națională, în conformitate cu standardele NATO;
- îmbunătățirea capacității de participare la acțiunile internaționale pentru combaterea terorismului și a crimei organizate;
- îmbunătățirea stării de sănătate a populației și protecția copilului, dezvoltarea instituțiilor de educație, cercetare și cultură;
- reforma administrației publice și dezvoltarea regională, în corelație cu practicile și reglementările europene;
- armonizarea relațiilor interetnice și edificarea statului civic multicultural, având drept garanții ale securității participarea socială, integrarea interculturală și subsidiaritatea în actul de guvernare;
- acțiuni diplomatice și o politică externă creativă, dinamică și pragmatică, bazată pe respectarea tratatelor și acordurilor internaționale la care România este parte, a obiectivelor și principiilor Cartei ONU;

- diversificarea și strângerea legăturilor cu românii care trăiesc în afara granițelor țării;

- participarea activă la acțiunile de cooperare internațională pentru combaterea terorismului și a crimei organizate transfrontaliere;

- dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate și a unei conduite participative pe plan regional, pentru consolidarea stabilității și reglementarea crizelor;

- asigurarea securității ecologice;

- implicarea societății civile în realizarea obiectivelor strategiei de securitate.

Realizarea acestor obiective va produce modernizarea structurală a societății românești și va accelera rezolvarea marilor probleme cu care aceasta se confruntă, va realiza și va proteja interesele naționale, va asigura securitatea națională a țării și a cetățenilor ei.

3. Mediul internațional de securitate

Începutul secolului al XXI-lea este marcat de transformări profunde ale mediului de securitate. Lumea devine tot mai complexă și interdependentă, iar fenomenul globalizării se afirmă tot mai mult ca fiind ireversibil.

3.1. Un cadru organizațional activ și adaptabil. Evoluția, în general pozitivă, a securității globale în ultimul deceniu a confirmat că succesul acțiunilor și stabilitatea pot fi numai rezultatul cooperării multidimensionale a comunității internaționale — în primul rând prin punerea în valoare a dialogului în cadru instituționalizat și prin activarea rolului decisiv pe care marile organizații internaționale îl au în definirea stării de securitate a lumii.

Într-un context internațional adesea schimbător NATO deține un rol esențial în întărirea securității euroatlantice după încheierea „războiului rece”. Rolul său politic este în creștere, îndeosebi după adoptarea la summitul de la Washington, din 1999, a unui nou concept strategic al Alianței; pe baza unei forțe de negociere sporită substanțial în ultimul deceniu NATO a deschis și a dezvoltat parteneriatul politico-militar, cooperarea și dialogul consolidat cu alte state — inclusiv cu România; a manifestat interes și receptivitate continuă, reafirmate chiar foarte recent, pentru primirea de noi membri; de asemenea, colaborarea cu alte organizații internaționale; angajamentul, exemplificat în Balcani, pentru prevenirea conflictelor și managementul crizelor, inclusiv prin operațiuni de sprijinire a păcii — toate acestea reflectă hotărârea Alianței Nord-Atlantice de a modela mediul internațional de securitate și de a întări pacea și stabilitatea zonei euroatlantice.

ONU, OSCE și UE au adus contribuții deosebite la securitatea și stabilitatea euroatlantică. Consiliul de Securitate al ONU are în continuare o răspundere recunoscută și invocată în menținerea păcii și securității internaționale, deținând și în anii următori un rol important în edificarea securității și stabilității mondiale — lucru confirmat, în mod simbolic, și în conferirea în anul 2001 a Premiului Nobel pentru Pace Organizației Națiunilor Unite și secretarului ei general.

OSCE, reprezentând cea mai cuprinzătoare instituție regională de securitate din Europa, care include totodată Canada și S.U.A., joacă un rol esențial în promovarea păcii și stabilității, în întărirea securității prin cooperare și în promovarea democrației și drepturilor omului în întreaga emisferă nordică a planetei. OSCE s-a manifestat îndeosebi în domeniile diplomației, prevenirii conflictelor, managementului crizelor și reabilitării postconflict.

Uniunea Europeană a adoptat decizii importante și a dat un nou impuls eforturilor sale de întărire a securității și dimensiunii de apărare. Dezvoltarea unei politici externe și de securitate comune include definirea progresivă a unei politici comune de apărare. Asemenea politică, preconizată de Tratatul de la Amsterdam, urmează să fie compatibilă cu politica de securitate comună și de apărare instituită prin Tratatul de la Washington.

În același timp Uniunea Europeană este tot mai mult preocupată de finalizarea propriilor reforme instituționale interne, precum și de eficiența dezbaterilor declanșate pe tema viitorului Europei, a construcției politice pe continent.

3.2. Către noi forme de solidaritate. Sfidările induse de procesul globalizării, suprapunerea acestuia cu tendințele spre regionalizare și fragmentare generează noi tensiuni și factori de risc.

Multiplicarea continuă a numărului de entități ce acționează pe scena globală prin afirmarea actorilor nonstatali conduce la creșterea complexității procesului de luare a deciziilor în politica externă și de securitate a statelor. Acestor sfidări trebuie să li se răspundă prin

forme noi de solidaritate, capabile să gestioneze un spectru larg de tensiuni și riscuri și o gamă variată de manifestare a acestora, cum sunt: tensiunile etnice, traficul de droguri, substanțe radioactive și ființe umane, criminalitatea organizată, instabilitatea politică a unor zone, reîmpărțirea unor zone de influență și altele.

Marile discrepanțe în nivelul de dezvoltare economică — care se accentuează tot mai mult în condițiile unor progrese tehnologice fără precedent —, accesul discriminatoriu la educație și apărarea sănătății, la resurse esențiale ale vieții, la informație și cunoaștere provoacă grave crize sociale, generează frustrări și stărnesc nemulțumiri. În condițiile globalizării economice crizele sociale sunt însoțite, nu o dată, de crize de identitate, generatoare de violențe neașteptate.

În acest context devine tot mai evident faptul că interesele și obiectivele de securitate ale statelor pot fi realizate doar prin cooperare internațională, care să se manifeste nu numai în situații-limită, precum sunt cele create în urma atacului asupra S.U.A. din 11 septembrie 2001, ci și în tot contextul problematic — economic, social, financiar — al lumii de astăzi. Această nouă resolidizare a statelor lumii se poate exprima în toate aceste domenii prin stabilirea unor forme de acțiune conjugată a tuturor națiunilor care împărtășesc interese și valori comune.

Atacurile teroriste săvârșite asupra Statelor Unite ale Americii, precum și amenințările ulterioare evidențiază cu atât mai mult — dar în împrejurări tragice — necesitatea unor asemenea noi forme de solidaritate internațională, care să permită nu numai prevenirea și contracararea acestor tipuri de acțiuni, ci și dezvoltarea unor modalități adecvate de construcție a stabilității politice, economice și sociale în lume.

Terorismul constituie însă unul dintre cele mai periculoase fenomene, fiind încurajat de virulența curentelor fundamentaliste care se sprijină pe starea de frustrare și sărăcire extremă a unor zone largi ale planetei. Prin imprevizibilitatea sa, prin sfidarea normelor și rațiunii vieții civilizate, prin efectele sale emoționale asupra opiniei publice terorismul poate genera riposte care să destabilizeze comunitatea internațională, să deturneze omenirea spre izolare, suspiciune și soluții unilaterale. Sfidarea virulentă a terorismului, precum și celelalte provocări sau riscuri nonmilitare ale lumii de astăzi vor putea fi eliminate numai prin cooperare deschisă, multilaterală, echilibrată și perseverentă, îndreptată spre eradicarea rădăcinilor și cauzelor profunde, în special a sărăciei extreme.

3.3. Europa este într-o continuă schimbare. Interesele și obiectivele de securitate ale statelor europene nu sunt însă generatoare de stări conflictuale, mediul de securitate fiind influențat pozitiv de procesele de integrare europeană și euroatlantică, de extinderea comunității statelor care împărtășesc și promovează valorile democrației și economiei de piață, de adâncirea colaborării regionale.

Riscurile apariției unei confruntări militare tradiționale pe continentul european s-au diminuat semnificativ. Totuși persistă fenomene de instabilitate și criză la nivel subregional și tendințe de fragmentare, marginalizare sau izolare a unor state. Țări din Europa Centrală, de Est și de Sud-Est se confruntă cu dificultăți economice, sociale și politice asociate procesului de tranziție spre societatea bazată pe principiile democrației și ale economiei de piață, care pot genera destule riscuri la adresa securității statelor din regiune.

Uniunea Europeană trece printr-un profund proces de reformă internă, concomitent cu derularea procedurilor pentru primirea de noi membri. Progresele în evoluția politicii externe și de securitate comune, implicarea și soluțiile alese de organizațiile internaționale și europene în rezolvarea situațiilor dificile de pe continent demonstrează că Europa se pregătește să își asume un rol substanțial în arhitectura propriei securități, inclusiv în cea de apărare, și să ofere modele de așezare, pe baze raționale, echitabile, a relațiilor dintre state și națiuni, prin armonizarea intereselor lor.

Pentru România îndeplinirea criteriilor comunitare de aderare este un proces necesar în primul rând din punct de vedere intern, al vieții economice și sociale românești, având în mod evident influențe directe și asupra securității noastre naționale. Și aceasta pentru că realizarea Planului național de aderare la Uniunea Europeană va avea efecte în primul rând asupra spațiului românesc, va accelera dezvoltarea economică, va adânci și va consolida democrația, va amplifica toleranța și dialogul, va consolida exercitarea drepturilor și libertăților fundamentale, protecția minorităților și identității lor etnice și

culturale, va stimula rezolvarea prin dialog și acțiuni comune a problemelor.

În paralel cu eforturile pentru îndeplinirea criteriilor de aderare România trebuie să își asume responsabilitatea de a formula un punct de vedere românesc, o viziune proprie asupra viitorului Europei. Aceasta va fi o contribuție necesară nu numai la dezbaterea generală, care are loc în prezent, pe aceeași temă în mai toate țările europene, ci și un aport la consolidarea conceptului de securitate națională în condițiile viitoarei arhitecturi a continentului.

3.4. Democrația este o resursă importantă a mediului intern de securitate. România a parcurs o etapă dificilă după Revoluția din decembrie 1989 — prin construirea statului de drept, a instituțiilor și mecanismelor democratice, prin declanșarea reformelor necesare pentru trecerea de la economia de comandă la economia de piață.

Finalizarea acestor procese, istorice și ireversibile, necesită încă eforturi costisitoare. Dar, în pofida neajunsurilor și neîmplinirilor care mai persistă, rezultatele de până acum sunt de natură esențială — inclusiv pentru securitatea țării — și constau în aceea că societatea românească este organizată și funcționează pe baza principiilor, valorilor și libertăților democratice fundamentale.

Acesta este un lucru de referință și de necontestat în orice caracterizare ce s-ar face României de astăzi. Acceptarea pluralismului politic, a deosebirilor politice, ideologice și culturale, a diversității etnice, respectarea drepturilor omului, care modelează activitatea instituțiilor statului de drept în eliminarea oricăror forme de marginalizare pe criterii etnice, religioase, sociale, de sex sau orientare politică, stabilitatea politică incontestabilă și experiența pilduitoare a alternanței pașnice, democratice, la guvernare — toate acestea constituie realități ale societății democratice românești și totodată importante resurse pentru soluționarea problemelor țării, pentru tratarea securității naționale pe baze mai solide și mai eficiente.

3.5. Principalele probleme de securitate a României sunt cele de natură economică. Dificultățile tranziției economice prelungite, scăderea calității vieții, inegalitățile sociale, creșterea numărului celor care trăiesc sub pragul sărăciei, toate acestea pot produce intoleranță, afectează solidaritatea socială, favorizează populismul, pot alimenta manifestările radicale și extremiste, având efecte dintre cele mai grave asupra instituțiilor și mecanismelor de funcționare a statului.

Societatea românească este încă marcată de consecințele managementului defectuos al procesului tranziției economice și sociale, care a condus la diminuarea autorității și eficienței instituțiilor statului și a afectat coeziunea civică și echilibrul social. Rezultatele, încă insuficiente de concludente, în derularea reformei au determinat diminuarea în timp a resurselor alocate pentru modernizarea societății și reducerea potențialului de așteptare al cetățeanului confruntat cu un proces de pauperizare accelerată. S-a înregistrat degradarea nivelului de viață al majorității populației, inclusiv în ceea ce privește starea de sănătate, educația și calitatea mediului.

Serviciile publice sunt birocratizate, infrastructura teritorială insuficient dezvoltată, restructurarea și modernizarea industriei se desfășoară cu mari dificultăți, agricultura a cunoscut un regres dramatic, privatizarea și reșezarea drepturilor de proprietate cunosc multe inerii, asistența sanitară este precară, rețeaua de transport și comunicații nedezvoltată.

În același timp adaptarea lentă a sistemului ordinii publice și siguranței naționale la noile forme ale criminalității din ce în ce mai agresive, precum și unele deficiențe în administrarea justiției au generat scăderea inacceptabilă a nivelului de siguranță a cetățeanului.

Pe baza experienței acumulate sunt necesare identificarea și lichidarea blocajelor și adoptarea neîntârziată a soluțiilor care permit o relansare reală. Este nevoie de o abordare coerentă, care să reunească energiile societății, să canalizeze resursele acesteia în direcția construirii unei economii performante, capabilă să elimine starea de incertitudine și insecuritate la nivel social.

Relansarea economică trebuie consolidată prin crearea unui mediu de afaceri atractiv și stabil și prin racordarea adecvată la marile fluxuri economico-financiare, tehnologice și comerciale. Accelerarea creșterii economice vizează în primul rând asigurarea prosperității cetățenilor și sprijinirea procesului democratic intern.

Creșterea încrederii cetățenilor în instituțiile statului este posibilă numai în condițiile promovării consecvente a principiilor statului de drept, a drepturilor fundamentale ale cetățeanului.

Dificultățile întâmpinate de România sunt și probleme din unele zone ale Europei, ce fac obiectul unor mai largi preocupări internaționale. Menținerea unui climat de instabilitate în plan subregional, cu impact negativ asupra mediului economic, a accentuat incapacitatea României de a angaja decizii în măsură să o apropie de sistemul economico-financiar caracteristic lumii democratice occidentale. În eforturile de promovare a reformei economice s-au concretizat destul de greu și aleatoriu formule de încadrare și racordare la structurile economice și financiare din sistemul economic occidental. Crizele și violențele care s-au manifestat în vecinătate au dus la pierderea unor legături economice tradiționale, au provocat României pierderi financiare grele, au împiedicat elaborarea și promovarea unor strategii de dezvoltare pe termen lung, au constituit o stavilă în încurajarea investitorilor străini, în general i-au accentuat dificultățile.

Îndeplinirea obligațiilor asumate de România în procesul de integrare în structurile europene și euroatlantice constituie o etapă decisivă pentru modernizarea societății românești și consolidarea tendințelor de creștere economică. Pe termen lung acestea vor aduce prosperitate și vor spori credibilitatea României în eforturile de consolidare a securității europene.

Prin urmare, nu teama de amenințări, ci dorința de a asigura stabilitatea și de a construi un viitor mai bun, de a-și întări vocația de pilon al stabilității în zonă și de apărător al valorilor democrației și păcii motivează opțiunea României pentru integrare europeană și euroatlantică.

4. Factorii de risc la adresa securității României

Factorii de risc constau în acele elemente, situații sau condiții, interne sau externe, care pot afecta prin natura lor securitatea țării, generând efecte contrare sau de atingere a intereselor noastre fundamentale.

Vulnerabilitățile sunt definite ca stări de lucruri, procese sau fenomene din viața internă, care diminuează capacitatea de reacție la riscurile existente ori potențiale sau care favorizează apariția și dezvoltarea acestora.

România nu este și nu se va afla în viitorul apropiat în fața vreunei amenințări majore, de tip militar clasic, la adresa securității sale naționale. Se poate estima că în perioada actuală riscurile la adresa securității sunt preponderent de natură nemilitară și mai ales internă, manifestându-se în special în domeniile economic, financiar, social și ecologic. Perpetuarea și conjugarea unor vulnerabilități existente în aceste domenii pot afecta însă securitatea țării, generând efecte interdependente, difuze, multidirecționale, care impun modalități de prevenire și de acțiune adecvate și flexibile. Neglijarea, amplificarea ori acumularea necontrolată a acestor vulnerabilități poate să creeze instabilitate și să conducă la transformarea lor în riscuri la adresa securității.

4.1. Sub umbrela climatului internațional. Disocierea netă dintre evoluțiile din mediul intern și cel internațional este tot mai greu de făcut, în contextul acțiunii conjugate și întrepătrunderii unor procese care pot crea condiții favorabile pentru apariția, previzibilă sau imprevizibilă, a unor riscuri la adresa securității naționale. Accentuarea interdependențelor multiple dintre state, globalizarea și liberalizarea schimburilor de orice fel — de la cele comerciale la cele informaționale — fac tot mai dificilă o asemenea disociere într-un mediu globalizat, în care riscurile interne și externe se pot genera și potența în mod reciproc.

Fundalul pe care se proiectează dinamica acestor interdependențe este totuși unul pozitiv, fiind constituit de generalizarea la nivel european a spiritului de cooperare și dialog pentru consolidarea securității pe continent, precum și de implicarea tot mai activă a ONU, NATO, UE, OSCE și a celorlalte instituții europene ori organizații internaționale în gestionarea complexelor probleme de securitate și stabilitate globale.

Aceste caracteristici dominante ale climatului internațional reprezintă pentru statul român circumstanțe de mare importanță, care au rolul de a favoriza și de a încuraja accelerarea și finalizarea proceselor interne de reformă atât de necesare pentru îndeplinirea criteriilor de integrare europeană și euroatlantică.

Pe acest fundal responsabilitatea fundamentală și mult sporită a statului este de a gestiona cu autoritate îndeosebi riscurile și

vulnerabilitățile de natură strict internă, care influențează, în mod inevitabil, și poziționarea României în mediul internațional de securitate. Prin atenția acordată acestor factori interni România poate, pe de o parte, să constituie în continuare un furnizor important de securitate regională și internațională și, pe de altă parte, să transforme îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare economică și socială, susținută și durabilă, într-o resursă considerabilă și specifică pentru securitatea propriu-zisă a țării.

4.2. Principalii factori externi de risc la adresa securității naționale sunt:

- posibile evoluții negative în plan subregional în domeniul democratizării, respectării drepturilor omului și al dezvoltării economice, care ar putea genera crize acute cu efecte destabilizatoare pe o arie extinsă;
- proliferarea armelor de distrugere în masă, a tehnologiilor și materialelor nucleare, a armamentelor și mijloacelor letale neconvenționale;
- proliferarea și dezvoltarea rețelelor teroriste, a crimei organizate transnaționale, a traficului ilegal de persoane, droguri, armamente și muniție, de materiale radioactive și strategice;
- migrația clandestină și apariția unor fluxuri masive de refugiați;
- acțiunile de incitare la extremism, intoleranță, separatism sau xenofobie, care pot afecta statul român și promovarea valorilor democratice;
- decalaje între nivelurile de asigurare a securității și gradul de stabilitate ale statelor din proximitatea României;
- limitarea accesului statului român la unele resurse și oportunități regionale, importante pentru realizarea intereselor naționale.

4.3. Noile provocări. O nouă categorie de riscuri sunt cele asimetrice nonclasice, ce pot consta în acțiuni armate și nonarmate deliberate, având ca obiectiv afectarea securității naționale prin provocarea de consecințe directe ori indirecte asupra vieții economico-sociale a țării. Între riscurile de acest tip se pot enumera:

- terorismul politic transnațional și internațional, inclusiv sub formele sale biologice și informatice;
- acțiuni ce pot atenta la siguranța sistemelor de transport intern și internațional;
- acțiuni individuale sau colective de accesare ilegală a sistemelor informatice;
- acțiunile destinate în mod premeditat afectării — sub diferite forme și în împrejurări variate — a imaginii României în plan internațional, cu efecte asupra credibilității și seriozității în îndeplinirea angajamentelor asumate;
- agresiunea economico-financiară;
- provocarea deliberată de catastrofe ecologice.

Dintre cele de mai sus terorismul internațional se manifestă într-o formă acută fără precedent, prefigurând efecte multiple asupra securității statelor și stabilității internaționale în general.

În contextul în care constatăm o creștere a gradului de complexitate și de impredictibilitate al terorismului internațional, va trebui ca măsurile interne de management al crizelor să fie mai bine coordonate, sub cerința asigurării operative și eficiente a participării țării noastre la eforturile internaționale de combatere a acestei amenințări.

România își reafirmă disponibilitatea de a participa, alături de comunitatea internațională, la lupta împotriva terorismului internațional și va dispune în permanență constituirea mijloacelor adecvate pentru combaterea acestuia.

4.4. Vulnerabilități în situația internă. În paralel cu prevenirea sau contracararea punctuală a intervenției acestor posibili factori de risc România este preocupată să diminueze vulnerabilitățile interne care se manifestă în diferite domenii și care, în anumite circumstanțe, pot avea un impact și asupra securității naționale.

Printre aceste tipuri de vulnerabilități se află:

- persistența problemelor de natură economică, financiară și socială, generate de prelungirea tranziției și întârzierea reformelor structurale;
- accentuarea fenomenelor de corupție și de administrare deficitară a resurselor publice, care produc adâncirea inechităților sociale și proliferarea economiei subterane;
- reacțiile ineficiente ale instituțiilor statului în fața acutizării fenomenelor de criminalitate economică și de perturbare a ordinii publice și siguranței cetățeanului, fenomene care au efecte negative tot mai

evidente asupra coeziunii și solidarității sociale, asupra calității vieții cetățenilor;

- menținerea unor surse și cauze de potențiale conflicte sociale punctuale, de mai mică sau mai mare întindere, cu efecte asupra risipirii energiilor, diminuării sau întreruperii proceselor și activităților economice propriu-zise, precum și asupra stării de liniște a populației;
- nerespectarea normelor ecologice în funcționarea unor obiective industriale; posibilitatea producerii unor dezastre ecologice, catastrofe naturale și procese de degradare a mediului;
- scăderea nivelului de încredere a cetățenilor în instituțiile statului, ca urmare a indolenței și birocrăției excesive din administrație, ceea ce, de asemenea, duce la slăbirea coeziunii sociale și civice;
- menținerea unor disparități de dezvoltare între regiunile țării;
- slăbiciuni în îndeplinirea angajamentelor asumate pentru aderarea la NATO;
- menținerea la un nivel scăzut a infrastructurii informaționale și întârzieri în realizarea acesteia la standardele impuse de dinamica globalizării;
- deficiențe în protecția informațiilor clasificate;
- emigrarea specialiștilor din diferite domenii de vârf, fenomen ce afectează potențialul de dezvoltare a societății românești.

5. Direcții de acțiune în politica de securitate națională

5.1. În domeniul politico-administrativ

Modernizarea societății românești presupune acțiuni ferme pentru întărirea funcției de reglementare a statului și a autorității instituțiilor sale. Realizarea obiectivelor de securitate națională solicită dezvoltarea capacității normative a statului român, prin măsuri adoptate în mod democratic, care să respecte principiul separării puterilor și să asigure reforma instituțională și administrativă. Statul, ca organizator al coeziunii naționale și sociale, trebuie să devină o instituție suplă și eficientă, debirocratizată, aflată în slujba cetățeanului.

Întregul sistem politic se va perfecționa pentru a se deschide către cetățean și pentru a completa democrația reprezentativă cu virtuțile democrației participative; prin urmare, exercitarea puterii politice va asigura participarea și controlul cetățeanului asupra instituțiilor și procesului de luare a deciziilor, prin respectarea normelor și regulilor democratice, în concordanță cu prevederile Constituției.

Activitatea de legiferare trebuie să aibă în vedere un cadru conceptual unitar și coerent, pe deplin compatibil cu legislația europeană, cu principiile acquisului comunitar, cu sistemul de reglementări propriu Uniunii Europene.

Aplicarea strictă și severă a legilor față de toți cetățenii și în toate împrejurările, în spiritul și litera Constituției, constituie o cerință majoră pentru toate instituțiile statului, de îndeplinirea căreia depind decisiv coeziunea socială, încrederea cetățenilor în autoritățile publice, solidaritatea națională. De aceea se impun: asigurarea corectitudinii actului administrativ și de justiție, stabilitate legislativă și simplificarea cadrului juridic, afirmarea justiției ca instituție a cinstei și profesionalismului. Este necesară, de asemenea, adaptarea mai explicită a cadrului legislativ la cerințele de combatere a terorismului și crimei organizate, precum și la cerințele care decurg din necesitatea participării forțelor din sistemul de apărare la operațiuni și misiuni comune, împreună cu forțele altor state, pe teritoriul național și în afara acestuia.

5.2. În domeniul economic

Tranziția spre economia de piață funcțională presupune un efort conjugat și coordonat de realizare a obiectivelor asumate de România prin Strategia de dezvoltare pe termen mediu, acceptată de Uniunea Europeană, în paralel cu măsuri de optimizare a cadrului normativ în domeniu.

Relansarea economiei constituie o prioritate a politicii de securitate.

Direcțiile de acțiune în acest domeniu sunt:

- consolidarea stabilității macroeconomice, adoptarea unor politici fiscale coerente, prin reglementări simplificate și stimulante, reforma impozitelor, reducerea cheltuielilor interne și restructurarea marilor companii și societăți ale statului, o politică monetară și a cursului de schimb adecvată;
- îmbunătățirea mediului de afaceri, diminuarea birocrăției, reglementări favorizante pentru investiții și pentru menținerea creșterii economice prin producție performantă cerută de piață;

- stimularea, prin reglementări eficiente și sub diferite forme, a întreprinderilor mici și mijlocii;
- continuarea privatizării, restructurării și modernizării, cu accent pe dinamizarea domeniilor industriale și productive care au potențial, în condițiile programelor sectoriale de aderare la Uniunea Europeană ori convenite cu organisme financiare internaționale;
- promovarea unor politici industriale funcționale, corespunzătoare nevoilor sociale și adaptabile cerințelor pieței;
- dezvoltarea cooperării economice internaționale prin forme noi, mai active și stimulante, de comerț exterior;
- consolidarea sectorului bancar și de asigurări; disciplinarea piețelor de capital în care sunt implicate categorii largi de populație;
- relansarea agriculturii și dezvoltarea silviculturii;
- amenajarea teritoriului și reabilitarea infrastructurii de transport;
- promovarea noilor tehnologii eficiente și trecerea efectivă la realizarea funcționalităților unei societăți informaționale;
- dezvoltarea turismului și consolidarea cadrului instituțional și legislativ referitor la mediul înconjurător și calitatea mediului;
- orientarea pentru atragerea de investiții străine, îndeosebi din spațiul european și euroatlantic, ca sursă a motivației pentru includerea României în sistemele de securitate respective;
- dezvoltarea activităților de comerț interior, inclusiv prin reglementări ale administrației publice locale privind stimularea producției și piețelor locale;
- asigurarea protecției consumatorilor;
- garantarea unui sistem concurențial liber și onest.

5.3. În domeniul social

Problemele securității sociale se referă, între altele, la starea de insecuritate individuală, la declinul demografic și fragilizarea stării de sănătate a populației, la emigrația tineretului instruit și superdotat, la insuficiența consacrarilor, pe toate componentele, a societății civile și la absența unei clase de mijloc puternice. Politica în domeniul securității sociale vizează toate aceste aspecte, cu accent pe combaterea sărăciei, consolidarea dialogului și a solidarității sociale și alinierea la normele europene în domeniul ocupării forței de muncă.

Principalele fenomene sociale care alterează coeziunea societății românești și accentuează vulnerabilitatea acesteia la crize și conflicte sociale sunt determinate de evoluții negative la nivel macroeconomic și de incoerența cadrului legislativ.

În acest sens strategia stabilește necesitatea realizării unor modalități de stimulare a solidarității naționale și responsabilității civice, a interesului pentru muncă, a egalității dintre bărbați și femei, a egalității de șanse în privința accesului la educație și pregătire, a protecției sociale. Ca urmare, eforturile instituțiilor cu atribuții în domeniu vor avea în vedere:

- promovarea dialogului și coeziunii sociale prin implicarea statului, ca factor de echilibru, în contracararea efectelor negative ale procesului de tranziție și evoluțiilor economiei de piață;
- reforma sistemului de securitate socială și diminuarea deficitului de finanțare a protecției sociale;
- elaborarea, în cooperare cu partenerii sociali, a Planului național de acțiune în domeniul ocupării forței de muncă, ce va asigura coerența acțiunilor pe piața muncii;
- descentralizarea deciziei administrative în domeniul raporturilor de muncă;
- ocuparea forței de muncă în concordanță cu orientările UE, diminuarea șomajului și asigurarea unei protecții sociale reale a șomerilor, inclusiv prin atragerea și implicarea acestora în activități de utilitate publică, desfășurate în perioada disponibilizării;
- instituirea unor politici salariale corespunzătoare performanțelor și importanței domeniului;
- realizarea reformei pensiilor, în scopul diversificării resurselor de asigurare, al eliminării inechităților și creșterii în termeni reali a pensiilor;
- perfecționarea sistemului de asistență socială;
- îmbunătățirea stării de sănătate a populației, încurajarea și reglementarea producției interne a medicamentelor de bază;
- asigurarea protecției copilului, ca prioritate națională, și reglementarea sistemului de adopții, în conformitate cu Strategia de aplicare a Convenției ONU;
- sprijinirea și întărirea familiei ca entitate socială fundamentală;
- ameliorarea condițiilor de viață ale persoanelor și familiilor lipsite de venituri sau cu venituri mici, prevenirea și combaterea

marginalizării sociale, diminuarea sărăciei, prin creșterea gradului de ocupare a populației active;

- dezvoltarea civismului, a solidarității sociale și a dialogului inter-cultural.

5.4. În domeniul educației, cercetării și culturii

Problemele de fond ale acestui domeniu — care ar putea fi numite ale unei securități culturale, în sens larg — sunt în mod direct legate de nevoia afirmării unor noi mentalități și atitudini care să contribuie la configurarea dimensiunii culturale și civilizatorii a reformelor, cerută în mod implicit de procesul integrării europene și euroatlantice. Spiritul comunitar, solidaritatea națională, cultura comunicațională, atitudinea față de performanță, respectul pentru elite și promovarea lor se află încă în stadii insuficiente de dezvoltare.

De aceea punerea în valoare și dezvoltarea potențialului cultural, științific și uman de care dispune România constituie o componentă și o resursă esențială a securității naționale și a modernizării societății românești.

Principalele direcții de acțiune în acest domeniu sunt:

- promovarea societății educaționale în cooperare cu societatea civilă și în conformitate cu Carta albă a educației și formării, elaborată de Uniunea Europeană;
- continuarea reformei sistemului de învățământ, ca fundament al politicilor în domeniul resurselor umane;
- asigurarea educației de bază, creșterea calității învățământului preuniversitar;
- racordarea învățământului superior la cerințele sociale și economice;
- promovarea în sistemul educațional a cerințelor societății informaționale;
- îmbunătățirea cadrului legislativ și instituțional pentru cercetare-dezvoltare;
- revigorarea, pe baze competitive, a sistemului național de cercetare capabil să contribuie în mod real la modernizarea societății românești;
- dezvoltarea și promovarea tehnologiei informației și creșterea numărului de specialiști în acest domeniu;
- protejarea, conservarea și restaurarea patrimoniului național și promovarea sa ca parte a patrimoniului cultural universal;
- promovarea culturii ca fundament al dezvoltării durabile a națiunii și ca nucleu al identității naționale;
- protejarea diversității culturale și religioase, promovarea multiculturalismului și multiconfesionalismului, a dialogului cu reprezentanții vieții religioase;
- revigorarea politicilor în domeniul tineretului;
- îmbunătățirea cadrului juridic și instituțional în domeniul relațiilor interetnice, sprijinirea consolidării și dezvoltării identității etnice;
- pregătirea populației pentru impactul cultural al integrării europene și euroatlantice.

5.5. În domeniul siguranței naționale și ordinii publice

Prin situarea sa la confluența apărării intereselor statului și ale cetățeanului acest domeniu reprezintă o componentă importantă a politicii de securitate a României. Acțiunile specifice în domeniul menținerii ordinii publice și siguranței naționale vor viza prevenirea și combaterea fenomenului infracțional, protejarea cetățenilor, a proprietății private și publice și a infrastructurii de interes strategic.

Direcțiile de acțiune în acest domeniu sunt:

- armonizarea legislației și a procedurilor specifice cu reglementările internaționale și cu standardele UE privind forțele și serviciile de ordine publică;
- consolidarea relațiilor de parteneriat cu structuri similare din statele membre NATO și UE, precum și dezvoltarea legăturilor cu cele aparținând altor state; continuarea participării forțelor de ordine publică, civile și militare la misiuni internaționale;
- reglementarea răspunderii Ministerului de Interne și a Ministerului Justiției — a structurilor acestora — în eradicarea abuzurilor și ilegalităților;
- consolidarea sistemului instituțional de acțiune — servicii de informații, poliție, minister public, justiție — care să facă posibilă aplicarea fermă a legii;
- întărirea acțiunilor de prevenire și control pentru limitarea și stoperarea criminalității;

- dezvoltarea permanentă a controlului civil asupra instituțiilor din domeniul siguranței naționale și implicarea societății civile în apărarea ordinii publice;

- restructurarea sistemului instituțional al ordinii publice prin decentralizarea serviciilor din domeniul ordinii publice și demilitarizarea în mare măsură a acestora;

- constituirea sistemului național de gestionare a crizelor pe principiul managementului integrat al riscurilor și conectarea acestuia la organisme existente în NATO și UE;

- combaterea eficace a terorismului, corupției și crimei organizate, inclusiv prin diverse forme de cooperare regională și subregională;

- îmbunătățirea colaborării dintre autoritățile din sistemul de apărare și justiție și a acestora cu societatea civilă;

- securizarea frontierei de stat în concordanță cu interesele naționale și exigențele aderării la Uniunea Europeană, concomitent cu modernizarea procedurilor de control la frontieră;

- construirea parteneriatului cu societatea civilă, inclusiv prin asigurarea unui echilibru între dreptul la liberă informare și necesitatea protejării informațiilor clasificate;

- protecția dreptului la intimitate, la propria imagine și la corecta informare a cetățeanului;

- asigurarea funcționării la standarde comunitare a instituțiilor care au atribuții pe linia migrației și azilului.

5.6. În domeniul apărării naționale

România va acționa pentru integrarea în structurile militare euroatlantice, pentru continuarea reformei armatei, în conformitate cu standardele statelor membre NATO și UE, pentru dezvoltarea unei capacități de apărare credibile, moderne și eficiente; se au în vedere întărirea controlului civil asupra forțelor armate, în concordanță cu principiile și valorile democrației, precum și consolidarea statutului României de generator de securitate, prin continuarea și îmbunătățirea contribuției la stabilitatea regională.

Principalele direcții de acțiune sunt:

- îndeplinirea obiectivelor asumate prin Programul național anual pentru integrare în NATO și asigurarea interoperabilității cu forțele Alianței Nord-Atlantice;

- participarea intensificată la Parteneriatul pentru Pace și dezvoltarea cooperării militare bi- și multilaterale, în vederea realizării obiectivelor de parteneriat asumate de România;

- constituirea și consolidarea capacităților necesare pentru îndeplinirea performantă a obligațiilor asumate de România, de a participa în cadrul unor operațiuni de menținere a păcii, de salvare, de răspuns la crize, de combatere a terorismului și de asistență umanitară la nivel subregional și regional;

- restructurarea și modernizarea Armatei României, îndeosebi modernizarea structurală a forțelor și a sistemelor de instruire și continuarea armonizării cadrului legislativ național din domeniul apărării cu cel existent în țările membre NATO și UE;

- adaptarea la condițiile contemporane a sistemului de mobilizare și planificare integrată a apărării și asigurarea concordanței dintre obiectivele propuse și resursele alocate;

- operaționalizarea forțelor destinate participării la misiuni ale Uniunii Europene, în cadrul politicii europene de securitate și apărare, precum și ale NATO, ONU și ale forumurilor/inițiativelor subregionale;

- managementul eficient al resurselor umane și restructurarea forțelor, concomitent cu creșterea gradului de profesionalizare a personalului armatei și modernizarea învățământului militar;

- asigurarea stocurilor de echipamente, tehnică de luptă, muniții și materiale;

- îmbunătățirea colaborării dintre serviciile de specialitate pe linia schimbului operativ de informații vizând potențialii factori de risc la adresa securității și stabilității interne;

- redimensionarea corpului de comandă la nivelul forțelor în proces de reducere, restructurare și modernizare; reglementarea pensionării cadrelor militare; aplicarea programelor de reconversie profesională a personalului disponibilizat din armată și industria de apărare;

- planificarea coerentă a activității de înzestrare și achiziții, prin coordonare cu politicile în domeniul economic, de privatizare și restructurare a industriei naționale de apărare; dezvoltarea și achiziționarea de echipamente noi, interoperabile cu cele utilizate de NATO;

- întărirea controlului parlamentar asupra organismului militar;

• sprijinirea autorităților publice în caz de urgențe civile, dezastre sau calamități naturale.

Consiliul Suprem de Apărare a Țării își va perfecționa activitățile de coordonare, prevăzute de Constituție și de legile speciale, în domeniile apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale.

5.7. În domeniul politicii externe

Politica externă a României reprezintă principalul mijloc de promovare a valorilor și intereselor naționale în plan internațional. Politica externă va fi susținută printr-un efort intern de asigurare a coerenței interinstituționale și a sprijinului opiniei publice și va continua să fie orientată, în mod prioritar, pe următoarele direcții:

• promovarea candidaturii României pentru aderarea la Alianța Nord-Atlantică și crearea condițiilor necesare pentru aceasta;

• intensificarea negocierilor și accelerarea pregătirii pentru integrarea în Uniunea Europeană, inclusiv implicarea în procesul de realizare a politicii europene de securitate și apărare;

• aprofundarea Parteneriatului strategic intensificat cu S.U.A., dezvoltarea relațiilor bilaterale privilegiate cu țările NATO și UE;

• consolidarea relațiilor cu statele membre ale Uniunii Europene — în plan bi- și multilateral —, cu țările vecine și cu statele cu care România are relații tradiționale;

• dezvoltarea cooperării cu statele din regiune, inclusiv prin participarea la proiecte de cooperare regională, subregională, transfrontalieră și în cadrul euroregiunilor;

• dezvoltarea, pe baze pragmatice, a relațiilor privilegiate cu Republica Moldova;

• consolidarea rolului OSCE, ca forum de dialog în domeniul securității, și dezvoltarea capacității de acțiune pentru prevenirea conflictelor, gestionarea crizelor și reconstrucția postconflict;

• susținerea diplomatică a participării la operațiunile de pace ale ONU și la alte acțiuni vizând asigurarea stabilității și întărirea încrederii la nivel regional și global;

• respectarea strictă a angajamentelor internaționale în domeniul neproliferării și controlului armamentelor, exporturilor de produse strategice și de tehnologie cu dublă utilizare, precum și participarea activă la dezbaterile, din diverse foruri, pe această temă;

• promovarea unei politici active în plan bilateral sau într-un cadru internațional pentru asigurarea securității și stabilității în Europa de Sud—Est, ca și în Caucazul de Sud și în întreaga regiune a Dunării și Mării Negre;

• sprijinirea comunităților românești din afara granițelor pentru păstrarea identității naționale, culturale și spirituale și identificarea potențialului de suport al acestora pentru realizarea obiectivelor diplomației românești;

• preocuparea constantă pentru îmbunătățirea statutului juridic și a tratamentului minorităților românești din alte state, conform normelor internaționale privind drepturile persoanelor aparținând minorităților și angajamentelor asumate prin înțelegeri și tratate bilaterale.

6. Resursele politicii de securitate

România dispune de resursele necesare îndeplinirii obiectivelor cuprinse în Strategia de securitate națională a României.

Potențialul intelectual al poporului român, nivelul de pregătire și educație în tradiție europeană, dorința de însușire a ceea ce este performant la nivel mondial constituie cea mai importantă garanție a succesului eforturilor de modernizare a societății românești.

Resursele politice și suportul social sunt oferite de însușirea unanimă de către toate forțele politice și instituțiile publice din România a opțiunii pentru integrarea europeană și euroatlantică, de sprijinul larg acordat de societatea românească eforturilor de modernizare și integrare europeană.

Pentru atingerea obiectivelor de securitate națională vor fi alocate resurse financiare corespunzătoare, atenția fiind concentrată asupra utilizării acestora cu eficiență.

În acest sens vor fi avute în vedere următoarele:

• aplicarea managementului resurselor pe bază de programe integrate pentru toate instituțiile angrenate în activități în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale;

• asigurarea unei mai bune coordonări a instituțiilor implicate în asigurarea resurselor, precum și exercitarea mai eficientă a controlului parlamentar;

• creșterea transparenței utilizării fondurilor publice și a responsabilității față de contribuabil.

Strategia de securitate națională a României reflectă o concepție dinamică și pragmatică asupra viitorului în domeniul securității, fiind un document-cadru ale cărui modalități de acțiune vor fi adaptate în funcție de evoluțiile din mediul de securitate. Documentul propune obiective a căror îndeplinire se va realiza pe parcursul actualei legislaturi, precum și ulterior. Obiectivul fundamental îl constituie realizarea, apărarea și promovarea intereselor naționale.

Strategia de securitate națională a României reflectă intenții și acțiuni, etape și evenimente care vor fi urmărite cu consecvență, chiar dacă într-o lume aflată în permanentă schimbare pot să apară evoluții care să necesite reconsiderări temporare.

Integrarea în structurile de securitate europene și euroatlantice nu are însă alternativă, chiar dacă eforturile ar putea fi de durată.

Națiunea și statul român se află în fața unei realizări istorice — integrarea europeană și euroatlantică. Toate eforturile noastre trebuie îndreptate spre realizarea acestei șanse fără precedent în îndelungata noastră istorie.

O viziune realistă asupra posibilităților și resurselor ne obligă să ne concentrăm eforturile pe acele priorități care vor influența în mod decisiv starea de securitate a României. Participarea cetățenilor și a organizațiilor, a societății în ansamblul ei va fi hotărâtoare pentru susținerea posibilităților de dezvoltare a obiectivelor acestei strategii.

Securitatea și prosperitatea sunt două obiective cu o profundă determinare reciprocă, iar promovarea lor solicită din partea tuturor angajare, responsabilitate și patriotism.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
